

РЕШЕНИЕ

№ 137

гр. Шумен, 06.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ШУМЕН, XVI-И СЪСТАВ, в публично заседание на шести февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Мирослав Цв. Марков

при участието на секретаря Ана В. Пушевска
като разглежда докладваното от Мирослав Цв. Марков Гражданско дело № 20233630100583 по описа за 2023 година

В производството по настоящото дело съдът е сезиран с положителни установителни иски с правно основание чл.422, ал.1 от ГПК, вр. чл.415 ГПК, ал.1, т.1 и чл.124 ГПК, предявени от „Кей Би Си Банк България ЕАД“/предходно наименование - Райфайзенбанк (България) ЕАД/, със седалище и адрес на управление: град София, Лозенец, „Експо 2000“, бул. „****“ № 55, ЕИК ***, представлявана от Н.В.М. - Изпълнителен директор и М.Т.П. - Прокурист, действащи чрез пълномощника си юрисконсулт А. С.а Ц. против И. Й. И., ЕГН *****, с поС.ен адрес гр. Шумен, ул. „****“ № 34, ет.10, ап. 45, представляван от особен представител адв. С. С. – АК Шумен.

В исковата молба се сочи, че в полза на ищеца е издадена заповед за изпълнение по реда на чл.417 от ГПК. Заповедта на ответника е връчена по реда на чл. 47, ал.5 от ГПК. С оглед разпоредбата на чл.415, ал.1, т.2 от ГПК на кредитора е указано да предяви иск за установяване на вземането си, което е направено в законния срок.

С издадената заповед за изпълнение по реда на чл.417 от ГПК, длъжникът И. Й. И., ЕГН *****, с поС.ен и настоящ адрес: гр. Шумен, бул. „****“ № 34, Ет.10, Ап.45, е осъден да заплати на „Кей Би Си Банк България ЕАД“/предходно наименование - Райфайзенбанк (България) ЕАД/ ЕИК ***, с адрес: гр. София, район „Лозенец“, бул. „Никола Вапцаров“ № 55, Експо 2000, законен представител Ани В.а Ангелова – Изпълнителен директор и М.Т.П. – прокурист, пълномощник А. С.а Ц., тел. 052/665417, съд. адрес: гр. Варна, бул. „****“ № 68, ет. 2, сума в общ размер на 13 053,08 лева /тринадесет хиляди и петдесет и три лева и осем стотинки/, представляваща изискуема главница, от която: редовно падежирали главници за периода от 10.06.2017г. до 10.05.2018г. включително в размер на 2 525,17 лв. и предсрочно изискуема главница в размер на 10 527,91 лв., по договор за

потребителски кредит № 1411180896378430 от 20.11.2014 г.; с 812,91 лева /осемстотин и дванадесет лева и деветдесет и една стотинки/ изискуема редовна лихва, начислена за периода от 10.05.2017 г. до 28.05.2018 г. вкл.; с 302,65 лева /триста и два лева и шестдесет и пет стотинки/ изискуема наказателна лихва върху вноски с настъпил падеж, начислена за периода от 10.06.2017г. до 15.08.2018г. вкл.; с 379,93 лева /триста седемдесет и девет лева и деветдесет и три стотинки/ изискуема наказателна лихва върху предсрочно изискуема главница, начислена за периода от 29.05.2018г. до 15.08.2018г., ведно със законна лихва за забава, считано от датата на депозирание на заявлението – 21.08.2018г. до окончателното изплащане на вземането, както и сумата от 340,97 лв. /триста и четиридесет лева и деветдесет и седем стотинки/ - разноски по делото, от които 290,97 лв. /двеста и деветдесет лева и деветдесет и седем стотинки/ - заплатена държавна такса за издаване на заповед за изпълнение и 50,00 лв. /петдесет лева/ - юрисконсултско възнаграждение.

Ищецът моли съда да приеме за установено по отношение на ответника съществуването на посочените вземания по заповед за изпълнение на парично задължение по чл.417 от ГПК, постановена по ч.гр.д.№ 2423/2018г. по описа на РС-Шумен.

Ответникът, чрез особен представител депозира писмен отговор в законоустановения срок по чл.131, ал.1 от ГПК, чрез назначения му особен представител.

Съдът е събрал като относими по делото представените ИМ писмени доказателства – заверени ксерокопия на договор за потребителски кредит № 1411180896378430/20.11.2014 г. ведно с погасителен план; уведомление за предсрочна изискуемост чрез нот. А.Асенова рег. № 019 на НК с район на действие РС Шумен; разписка с дата 11.05.2018 г. за залепено уведомление на нот. А.Асенова рег. № 019 на НК с район на действие РС Шумен; справка № 1 по чл. 366 от ГПК за размера на дълга на ответника; Молба от ищеца до ЧСИ Ана Рашева вх. № 15537/11.10.2018 г. по Изп дело № 20189300401011; Изп. лист № 1584/21.08.2018 г. издаден по ЧГД № 2423/2018 г. по описа на РС Шумен; пълномощно;ЧГД № 2423/2018 г. по описа на ШРС, Изпълнително дело № 20239300401011 образувано на 11.10..2018 г. на ЧСИ Ана Рашева, рег. № 930 с район на действие ОС Шумен.

Ищецът не изпраща представител в о.с.з. по същество на спора, като в хода на делото претендира заплащане на посочените в исковата молба суми, както и сторените съдебно-деловодни разноски в настоящото и заповедното производство.

Ответникът, чрез назначеният му особен представител оспорва предявения иск, като заявява, че искът е допустим и подаден в срок, но е частично основателен.

Особеният представител на ответника твърди, че са налице неравноправни клаузи, водещи до нищожност и унищожаемост на част на договора, което води и до неоснователност на исковата претенция за заплащане на претендираните главници и лихви. В о.с.з. по същество на

делото прави възражение за изтекла погасителна давност по отношение на вземанията претендирани с ИМ. Според ответника, вземането се основава на издадена заповед за изпълнение и изпълнителен лист по реда на чл. 417 от ГПК, която влиза в сила след като бъде връчена на длъжника от съдебния изпълнител, пред когото е образувано изпълнителното дело и същият не направи възражения в срока или не упражни правомощията, които има, за да оспори вземането. В случая длъжника не е уведомен за наличието на заповед за изпълнение и изпълнителен лист, като няма доказателства да му е връчена призовка за доброволно изпълнение или призовка за принудително изпълнение.

В този смисъл се твърди, че от момента на издаване на заповедта за изпълнение - 21.08.2018 г. е започнала да тече погасителната давност за вземанията. Тъй като същата не е прекъсната до момента на образуване на настоящото гражданско дело е изтекла погасителната давност, както за главицата по заповедното производство, така и по отношение на претендираните законови и мораторни лихви посочени в ИМ. За това се иска от съда да се отхвърли изцяло иска, като се приеме, че договора е нищожен и по него не се дължи заплащане на претендираните суми, освен реално предоставения заем. В условията на евентуалност, иска да се приеме, че не се дължи връщане и на самата главница по заема, както и изтеклите лихви, доколкото е налице изтичане на погасителна давност по отношение на тези вземания.

В хода на производството е назначена, изготвена и приета съдебно - счетоводна експертиза. Същата дава заключение, че е усвоена сума от 18 415,80 лв., по отпуснатия кредит с Договор за потребителски кредит № 1411180896378430 от 20.11.2014г., на същата дата и в пълния размер. Към датата на обявяване на предсрочна изискуемост - 29.05.2018г., 12 вноски и падежни дати с поредни номера от 30 до 41 включително, са били просрочени. Към датата на подаване на заявление за издаване на заповед за изпълнение - 21.08.2018г., 15 вноски и падежни дати с номера от 30 до 44 включително, са били просрочени. Към датата на депозиране на исковата молба - 16.03.2023г. кредитът е изцяло падежирал, като не са погасени 57 броя вноски с поредни номера от 30 до 84. Размерът на неплатените задължения на ответника по договора към датата на подаване на заявление за издаване на заповед за изпълнение - 21.08.2018г. и към датата на исковата молба, са както следва: общият размер на усвоената и непогасена главница е 13 053,08 лв., в това число: редовно изискуема главница - 2 525,17 лв. и предсрочно изискуема главница - 10 527,91 лв. Начислената редовна възнаградителна лихва е в размер на 813,13 лв. Начисленото и неплатено обезщетение за забава е 682,58 лв. Отложени редовни/възнаградителни лихви по процесния кредит не са договаряни.

Общото непогасено задължение към 21.08.2018г. е в размер на 14 548,79 лв.

Вещото лице е посочило и общата стойност на разноските по кредита в размер на 2 832,12 лв.

Към датата на изготвяне на експертизата - 03.10.2023г. не са налични постъпления за погасяване на процесното задължение.

В хода на производството е назначена и изготвена съдебно – техническа експертиза. Същата дава заключение, че при изготвяне на ДОГОВОР ЗА ПОТРЕБИТЕЛСКИ КРЕДИТ № 1411180896378430, сключен на 20.11.2014 г. между РАЙФАЙЗЕНБАНК (БЪЛГАРИЯ) ЕАД, ЕИК: *** и И. Й. И., ЕГН *****, включително и приложения към него погасителен план е използван несерифен шрифт с големина 12.

След съвкупна преценка на доводите на страните, на събраните по делото доказателства и на разпоредбите на закона, съдът намира за установено следното:

Предявени са първоначално обективно кумулативно съединени положителни установителни искове с правно основание чл.422, ал.1 от ГПК, вр. чл.415 ГПК, ал.1, т.1 и чл.124 ГПК, предявени от „Кей Би Си Банк България ЕАД“/предходно наименование - Райфайзенбанк (България) ЕАД/, със седалище и адрес на управление: град София, Лозенец, „Експо 2000“, бул. ***** № 55, ЕИК ***, представлявана от Н.В.М. - изпълнителен директор и М.Т.П. - прокурист, действащи чрез пълномощника си юрисконсулт А. С.а Ц. против И. Й. И., ЕГН *****, с поС.ен адрес гр. Шумен, ул. „*****“ № 34, ет.10, ап. 45, представляван от особен представител адв. С. С. – АК Шумен, с които се иска да бъде прието за установено, че ответникът има парично задължение към ищеца в размер на 13 053,08 лева /тринадесет хиляди и петдесет и три лева и осем стотинки/, представляващо изискуема главница, от която: редовно падежирали главници за периода от 10.06.2017г. до 10.05.2018г. включително в размер на 2 525,17 лв. и предсрочно изискуема главница в размер на 10 527,91 лв., по договор за потребителски кредит № 1411180896378430 от 20.11.2014 г.; 812,91 лева /осемстотин и дванадесет лева и деветдесет и една стотинки/ изискуема редовна лихва, начислена за периода от 10.05.2017 г. до 28.05.2018 г. вкл.; 302,65 лева /триста и два лева и шестдесет и пет стотинки/ изискуема наказателна лихва върху вноски с настъпил падеж, начислена за периода от 10.06.2017г. до 15.08.2018г. вкл., както и 379,93 лева /триста седемдесет и девет лева и деветдесет и три стотинки/ изискуема наказателна лихва върху предсрочно изискуема главница, начислена за периода от 29.05.2018г. до 15.08.2018г., ведно със законна лихва за забава, считано от датата на депозиране на заявлението – 21.08.2018г. до окончателното изплащане на вземането, за които вземания е издадена заповед за изпълнение по ч.гр.д.№2423/18г., както и направените по настоящото и заповедното дело разноски.

Предявеният иск е с правно основание чл. 422, ал.1, вр. чл. 415, ал. 4, вр. ал. 1, т. 2 ГПК. Активно легитимиран да предяви иска е кредитор, в чиято полза е издадена заповед за изпълнение на парично задължение. Предмет на иска е установяване съществуването на вземането по издадената заповед и успешното му провеждане предполага установяване на дължимостта на сумата, за която е издадена оспорената заповед. В тежест на ищцовото дружество е да установи, при условията на пълно и главно доказване, че

страните са били обвързани от действителен договор за кредит, че дружеството е изпълнило задълженията, длъжникът е получил парите по кредита и не е погасил дълга си. Също така, налице ли са предпоставки по договора за отнасяне на кредита в предсрочна изискуемост, както и размера на претендираното вземане. За да се уважи предявения иск, дружеството – ищец следва да установи вземането си на претендираното договорно основание – наличието на сключен договор за потребителски паричен кредит, по който е била предоставена и усвоена твърдяната парична сума, като установи, че е настъпил падежа за връщане на сумата и докаже конкретния размер на дълга, който се претендира. В тежест на ответника е да докаже фактите, които погасяват, изключват или унищожават спорното право в т.ч. и възраженията му за липса на основания за обявяване на кредита за предсрочно изискуем, както и недействителност на договора за кредит.

При така изяснената фактическа обстановка, съдът приема за безспорно, че отпуснатият кредит е бил усвоен изцяло от кредитополучателя.

Съдът кредитира изцяло назначената и приета по делото съдебно-счетоводната експертиза, където се установява, че последното плащане по кредита е направено на 10.05.2017 г. Размерът на неплатените задължения на ответника по договора за кредит, както беше посочено и по-горе е 13 053,08 лв., в това число: редовно изискуема главница - 2 525,17 лв.; предсрочно изискуема главница - 10 527,91 лв. Начислената редовна възнаградителна лихва е в размер на 813,13 лв., който е в по-голям размер от исковата претенция. Начисленото и неплатено обезщетение за забава е 682,58 лв.

Основанието на предявения иск е предсрочна изискуемост, настъпваща с отправяне на известие от кредитора до длъжника. Съдът намира, че посоченото е във връзка с Тълкувателно решение № 4 от 18.06.2014 г. на ВКС по тълк. д. № 4/2013 г., ОСГТК. В т.18, ВКС приема, че в хипотезата на предявен иск по чл. 422, ал.1 от ГПК за вземане, произтичащо от договор за банков кредит с уговорка, че целият кредит става предсрочно изискуем при неплащането на определен брой вноски или при други обстоятелства и кредиторът може да събере вземането си без да уведоми длъжника, вземането става изискуемо с неплащането или настъпването на обстоятелствата, след като банката е упражнила правото си да направи кредита предсрочно изискуем и е обявила на длъжника предсрочната изискуемост. Такова обявяване е направено преди завеждане на заповедното производство на 11.05.2018г., с нотариална покана, която е връчена чрез уведомление. Подаването на заявлението за издаване на заповед за изпълнение е извършено на 21.08.2018г.

Предвид гореизложеното, съдът намира предявените иски са допустими, а разгледани по същество за основателни, до размера както са предявени.

Съдът намира за неоснователно направеното възражение от ответника за наличието на неравноправни клаузи, водещи до нищожност и унищожаемост на част на договора.

Безспорно е, че ответникът притежава качеството потребител по

смисъла на § 13, т.1 от ДП на ЗЗП, даващ легална дефиниция на понятието "потребител", според който текст - потребител е всяко физическо лице, което ползва услуги, които не са предназначени за извършване на търговска или професионална дейност. На ответника в качеството на физическо лице е предоставен заем. Разпоредбата на чл. 143 от ЗЗП дава легално определение на понятието „неравноправна клауза“ в договор, сключен с потребителя и това е всяка уговорка в негова вреда, която не отговаря на изискването за добросъвестност и води до значително неравнопоставяне между правата и задълженията на доставчика и потребителя. Посочените задължения имат вторичен характер и не рефлектират пряко върху същинското задължение за погасяване на договора за паричен заем, съобразно договореното.

Предвид гореизложеното, съдът намира, че договорът за кредит не противоречи на добрите права по смисъла на чл. 26, ал. 1, предл. 3-то от ЗЗД, тъй като не нарушава принципа на справедливост. Според чл. 3 от Директива 93/13/ЕИО на Съвета от 05.04.1993 г. относно неравноправните клаузи в потребителските договори, такива клаузи са договорни клаузи, които не са индивидуално договорени и които въпреки изискванията за добросъвестност създават в ущърб на потребителя значителна неравнопоставеност между правата и задълженията, произтичащи от договора.

Видно от договора и отношенията между страните, това не е така. Напротив, в хода на делото се установи волята на страните: едната да получи, усвои и върне, а другата да предостави кредит. Длъжникът е обслужвал редовно кредита до 10.05.2017г., като едва след това е преустановил плащанията.

В допълнение към горното, следва да се отбележи и приетата съдебно-техническа експертиза, която безспорно заключава, че при изготвяне на договора, сключен на 20.11.2014г. е използван шрифт с големина 12.

Ето защо, съдът счита по същество за неоснователно направеното възражение за наличието на неравноправни клаузи, водещи до нищожност и унищожаемост на част на договора за потребителски кредит.

В заседанието по същество на делото е направено възражение за изтекла погасителната давност. Иска се, да се приеме при условията на евентуалност, че не се дължи връщане на самата главница по заема, както и изтеклите лихви, доколкото е налице изтичане на погасителна давност по отношение на тези вземания. Независимо дали това възражение е преклудирано, с едномесечния срок за отговор по чл. 131 от ГПК, съдът намира следното:

Законодателят е предвидил в чл. 114 от ЗЗД, че давността тече от деня, в който вземането е станало изискуемо. Ответникът претендира погасителна давност. Налице е практика на ВКС, която следва да бъде съобразена, където се приема, че при договор за банков кредит, който по същество е договор за заем е налице неделимо плащане и договореното връщане на заема на погасителни вноски не превръща договора в такъв за периодични платежи, а представлява частични плащания по договора. Приложим е общият петгодишен давностен срок по чл. 110 от ЗЗД, както и доколкото се претендира лихва, /било то договорната лихва, или уговорена договорна

мораторна лихва/ приложима е кратката тригодишна погасителна давност по чл.111, б. "в" от ЗЗД.

Безспорно е установено по делото, че на 21.08.2018г. е издаден изпълнителен лист за процесното вземане. На 11.10.2018г. е образувано изп.дело №1101/2018г. при ЧСИ Ана Рашева, с район ОС-Шумен. По изпълнителното дело приложено в цялост към настоящото производство са налице множество периодични действия до спиране на изпълнението на 17.03.2023г. Ето защо, съдът счита по същество за неоснователно направеното от ответника възражение за наличие на погасителна давност.

Съдът не споделя по принцип становището изразеното по същество, че ответникът, който се явява неизправна страна по договора не следва да връща взетите от него в заем парични средства. Независимо от видът на исковата претенция, всеки дееспособен длъжник следва да върне дължимата от него парична сума, която е получил непосредствено и лично, предвид принципа на справедливост.

Съдът основава решението си върху приетите от него за установени обстоятелства по делото и върху закона.

Относно разноските.

Относно исканията от страните за разноски по настоящото дело, съдът намира, че са своевременно предявени.

Съгласно т.12 на ТР № 4/18.06.2014 г. на ВКС, ОСГТК, съдът, който разглежда иска, предявен по реда на чл. 422, вр. с чл. 415, ал.1 ГПК, следва да се произнесе и за дължимостта на разноските, направени и в заповедното производство, като съобразно изхода на спора, разпреди отговорността за разноските, както в исковото, така и в заповедното производство. Направено е съответно искане, представени са и доказателства за сторени такива.

Мотивиран от горното, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО, че И. Й. И., ЕГН *****, с поС.ен адрес гр. Шумен, ул. „***“ № 34, ет.10, ап. 45 дължи на „Кей Би Си Банк България ЕАД“ с предходно наименование-Райфайзенбанк (България) ЕАД, със седалище и адрес на управление: град София, Лозенец, „Експо 2000“, бул. „***“ № 55, ЕИК ***, представлявана от Н.В.М. - Изпълнителен директор и М.Т.П. - Прокурист, действащи чрез пълномощника си юрисконсулт А. С.а Ц., следните вземания, за които е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл.417 от ГПК №1185/21.08.2018г., постановена по ч.гр.д. №2423/2018г. по описа на РС-Шумен, както следва:

13 053.08 лева /тринадесет хиляди и петдесет и три лева и осем стотинки/, представляващо изискуема главница, от която: редовно падежирали главници за периода от 10.06.2017г. до 10.05.2018г. включително в размер на 2 525.17 лв. и предсрочно изискуема главница в размер на 10

527.91 лв., по договор за потребителски кредит № 1411180896378430 от 20.11.2014 г.;

812,91 лева /осемстотин и дванадесет лева и деветдесет и една стотинки/ изискуема редовна лихва, начислена за периода от 10.05.2017 г. до 28.05.2018 г. вкл.;

682,58 лева /шестотин осемдесет и два лева и петдесет и осем стотинки/ - начислено и неплатено обезщетение за забава, от които 302,65 лева /триста и два лева и шестдесет и пет стотинки/ изискуема наказателна лихва върху вноски с настъпил падеж, начислена за периода от 10.06.2017г. до 15.08.2018г. вкл. и 379.93 лева /триста седемдесет и девет лева и деветдесет и три стотинки/ изискуема наказателна лихва върху предсрочно изискуема главница, начислена за периода от 29.05.2018г. до 15.08.2018г.;

ведно със законна лихва за забава, считано от датата на депозирание на заявлението – 21.08.2018г. до окончателното изплащане на вземането - на основание чл. 422, ал.1, във вр. чл. 415, ал.1, т. 2 ГПК.

ОСЪЖДА И. Й. И., ЕГН *****, с поС.ен адрес гр. Шумен, ул. „***“ № 34, ет.10, ап. 45 да заплати на „Кей Би Си Банк България ЕАД“/предходно наименование - Райфайзенбанк (България)“ЕАД/, със седалище и адрес на управление: град София, Лозенец, „Експо 2000“, бул. „***“ № 55, ЕИК ***, представлявана от Н.В.М. - Изпълнителен директор и М.Т.П. - Прокурист, действащи чрез пълномощника си юрисконсулт А. С.а Ц., на основание и чл. 78, ал. 1 ГПК, сума общо в размер на 2963,98 лева (две хиляди деветстотин шестдесет и три лева и деветдесет и осем стотинки) - представляваща деловодни разноски в заповедното и исковото производство, съразмерно уважената част на иска, вкл. възнаграждение за вещи лица, за особен представител и юрисконсултско възнаграждение в заповедното и исковото производство.

Решението може да бъде обжалвано пред ОС - Шумен в двуседмичен срок от връчването му от страните.

След влизане на решението в сила, препис от същото да се приложи ч.гр.д.№2423/18г. по описа на РС-Шумен.

Съдия при Районен съд – Шумен: _____